

TAUTINIŲ bendrijų 2010 naujienos Nr. 2 (33)

Vlado Uznevičiaus nuotr.

Lietuvos tautinės bendrijos fotografijose. Estė.

Balandžio 17 d. Lietuvos rusų dramos teatre įvyko iškilmingas koncertas „Nenorim karo“, skirtas Pergalės prieš fašizmą 65-osioms metinėms paminėti. Į koncertą gausiai susirinkusius žiūrovus pakvietė Vilniaus vaikų klubas „Darija“, Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenė „Svietlica“ ir Tautinių bendrijų namai.

p. 10

**KARAIMŲ POEZIJOS
SKAITYMAI**

2010 M. GEGUŽĖS 14 D.

PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS -
BITĖS VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE
RESpublikos G.14

Gegužės 14 d. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje buvo surengti Panevėžio, Vilniaus ir Trakų karaimų bendruomenių poezijos skaitymai.

p. 11

Gegužės 15 d. Lenkų kultūros namuose Vilniuje įvyko XVIII muzikai gabių vaikų ir jaunimo festivalis, kurio organizatorė buvo St. Moniuškos lenkų kultūros centro Lietuvoje pirmininkė-direktorė Apolonija Skakovska. Šiame festivalyje skaitas didžiojo lenkų kompozitoriaus Frederiko Šopeno 200-osioms gimimo metinėms.

p. 8

Teresos Worobiejruotr.

Informacinis leidinys

Leidžia Tautinių bendrijų namai

Leidžiamas nuo 2001 m.

Leidinių spaudai parengė

Redakcinė komisija

Adresas: Tautinių bendrijų namai,
Raugyklos g. 25, LT-01140 Vilnius.
Tel./faksas (8-5) 216 04 08
el.paštas. tbn@takas.lt

Redakcinės komisijos nuomonė
nebūtinai sutampa
su autorių nuomone

M a k e t a v o

Mindaugas Markevičius

T u r i n y s

SEIME	
Tautybės pase vėl rašyti nereikės	2
VYRIAUSYBĖJE	
Bus parengta nauja Romų integracijos programa	2
AKTUALIJOS	
Europos Sąjunga susirūpino romais	2
Laiminga vaikystė – be smurto ir patyčių – kiekvieno vaiko gerovės ir ateities pagrindas	3
Seimo narys K. Kuzminskas susitiko su tautinių bendrijų atstovais	3
J. Duoba. Nepamiršti gimtosios kalbos, puoselėti vokiečių tautos kultū- rines tradicijas	4
J. Rumša. Lietuvoje korėjietė iš pradžių jautėsi tarsi atsidūrusi mėnulyje ...	6
KULTŪRA	
J. Rumša. XVIII muzikai gabių vaikų ir jaunimo festivalis vyko su F. Šopeno vardu	8
Visų tautų vaikų kalba viena – draugystė	9
Koncertas „Nenorim karo“ Rusų dramos teatro scenoje	10
V. Žemaitis. Karaimų poezijos pavasaris Panevėžyje	11
O. Ablaziejus. Džiaugsmų ir rūpesčių sąsiuvinis	12
Garbės viešnios iš Lietuvos dainavo ir deklamavo savo eiles	13
J. Rumša. Metai, paskirti daugiataučiam kraštui	14
Pirmoji paroda – Tautinių bendrijų namuose	14
A. Čepausko ekslibrisų įvairių tautų atstovams paroda	17
Miniatiūrose – Lietuvos vardo tūkstantmečio tema	19
NAUJIENOS, ĮVYKIAI, FAKTAI	
Pirmoji parama atėjo iš Kišiniovo	5
Paminėta Pasaulinė kultūrų įvairovės diena	13
D. Grigolovičienė. Skundų dėl diskriminacijos tautybės pagrindu nėra daug	15
Tautinių bendrijų namuose	15
POŽIŪRIS	
L. Bartkienė. Ką reiškia vaikui augti mišrioje šeimoje: likimo dovana ar papildomos problemos?	16
NAUJOS KNYGOS	
Rusų socialinė padėtis tarpukario Lietuvoje	18
Lietuvos totorių kultūros paminklas	18
TAUTINĖS MAŽUMOS UŽSIENYJE	
Tautinės mažumos Lenkijoje	20
S U M M A R Y	

Tautybės pase vėl rašyti nereikės

Gegužės 12 d. Seimo Žmogaus teisių komitetas (ŽTK) nusprendė nesvarstyti galimybės grįžti prie tautybės įrašo asmens dokumentuose.

ŽTK pirmininko Armino Lydekos nuomone, jei vėl būtų grįžtama prie tautybės įrašo pase, būtų grįžtama į praėjusio amžiaus pradžią. Jis akcentavo, kad tautybės įrašų dokumentuose Europoje atsiskaidoma.

Pasak A. Lydekos, problema kur kas sudėtingesnė, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio, nes šiuo metu tautybės sąvoką apibrėžti gali būti sudėtinga. Tautybė šiandien yra kur kas sudėtingesnis dalykas nei dvidešimtojo amžiaus pradžioje, kai kūrėsi tautinės valstybės. Juoba, kad konstitucinė doktrina kalba apie pilietinę, o ne etninę tautybę. Be to, etninės kilmės nurodymas Europos

Sąjungos teisinėje sistemoje fiksuojamas kaip diskriminacinis.

Klausimas dėl tautybės įrašo asmens dokumentuose į darbotvarkę įtrauktas komitetui sulaukus piliečių prašymų.

Praėjusią Seimo kadenciją pataisas dėl tautybės įrašo asmens dokumentuose buvo registruojami konservatoriai, tačiau jos nepriimtos.

Tautybės įrašo pasuose atsisakyta nuo 2003 metų.

VYRIAUSYBĖJE

Bus parengta nauja Romų integracijos programa

Birželio 2 d. Vyriausybė pripažino netekusiu galios 2008 m. kovo 26 d. nutarimą „Dėl Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2008-2010 metų programos patvirtinimo“.

Programoje buvo numatyta užtikrinti romų tautybės asmenų visapusišką integraciją į Lietuvos visuomenę, mažinti socialinę atskirtį, plėtoti ir saugoti romų tautinį savitumą, skatinti visuomenės toleranciją ir pasitikėjimą.

Prioritetinis uždavinys – romų švietimas. Romų visuomenės centre vyksta priešmokyklinio ugdymo pamokėlės. Paaugliams ir suaugusiems organizuojami kompiuterinio raštinimo kursai. Iki 2010 m. buvo ren-

giami valstybinės kalbos kursai. Nuo 2007 m. vykdomas suaugusių romų mokymas nuotoliniu būdu.

Buvo imamasi priemonių romų integracijai į darbo rinką vykdyti, remiamas savarankiškas užimtumas, teikiamos subsidijos.

Vykdytos akcijos, skatinančios romų sveiką gyvenimo būdą, teikiama socialinė parama šeimoms.

Atliktas tam tikras darbas, siekiant supažindinti visuomenę su romų tradicijomis ir papročiais, ugdant visuomenėje pakantumą bei pasitikėjimą romais.

Didesnė dalis priemonių, numatytų Programos įgyvendinimo priemo-

nių plane, įvykdyta. Tačiau kai kurios liko neįgyvendintos dėl lėšų stygiaus. 2008-aisiais ir 2009-aisiais buvo suplanuota priemonių po daugiau nei vieną milijoną litų, tačiau gauta mažiau nei pusė iš jų: užpernai – 365, o pernai – 400 tūkst. litų.

Kultūros ministerijai pavesta parengti ir, suderinus su Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos ministerijomis, kultūros ministro įsakymu patvirtinti Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2010-2012 metų programą.

Oficialiais Statistikos departamento duomenimis, Lietuvoje gyvena 2,3 tūkst. romų.

AKTUALIJOS

Europos Sąjunga susirūpino romais

Balandžio 8-ąją visame pasaulyje buvo minima Tarptautinė romų diena. Ta proga Ispanijos Kordobos mieste įvyko antrasis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas romų klausimais. Susitikime romų, kurių Europoje, įskaitant Balkanų šalis ir Turkiją, priskaičiuojama per 12 mln., problematika buvo kilstelėta iš nacionalinių valstybių į Europos Sąjungos (ES) institucijų lygmenį.

Susitikime buvo pažymėta, kad ES valstybės narės nesugebėjo susidoroti su romų atskirties problema ir sukūrė tam tikrą žemesnę klasę, neturinčią vilčių integruotis į visuomenę. Bendrijos narės taip pat nesutrukdė atsirasti prieš romus nukreiptam rasizmui. Naujaisiais

duomenimis, romai buvo dažniausios diskriminacijos aukos senajame žemyne. Per pastaruosius metus 25 proc. romų buvo užpulti, patyrė grasinimus ir priekabiavimą, o 66-90 proc. iš jų apie žiaurų elgesį nepranešė teisėsaugos institucijoms bijodami išprovokuoti dar

didesnę agresiją. Labai aštri romų švietimo, sveikatos apsaugos, apgyvendinimo ir įdarbinimo problema. ES valstybėse romų padėtis itin supaprastėjo dėl pasaulinės finansinės krizės.

Ieškodama išeičių, Europos Komisija romams siūlo priėjimą prie ES fondų, kurie turėtų padėti jiems įsilieti į savo šalių visuomenę ir sumažinti segregaciją. Siekiant užtikrinti, kad ES finansinės priemonės būtų veiksmingos, reikavimai norintiesiems jomis pasinaudoti yra sumažinti ir supaprastinti.

Laiminga vaikystė – be smurto ir patyčių – kiekvieno vaiko gerovės ir ateities pagrindas

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė tarp romų vaikų.

Birželio 1 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su vaikais, kurie minėdami Vaikų gynimo dieną atkreipė visuomenės dėmesį į patyčias ir smurtą prieš vaikus.

Prezidentė D. Grybauskaitė pabrėžė, kad už vaikų gerovę esame atsakingi visi. Todėl, pasak šalies vadovės, labai svarbu, kad visi – tėvai, globėjai, mokytojai, valdžios

institucijos, nevyriausybinės organizacijos, verslo sektorius ir kiti, ne tik deklaruotų pagarbą, toleranciją, draugiškumą, kultūringą elgesį, bet ir patys būtų asmeniniu pavyzdžiu kitiems.

„Vaikai turi teisę gyventi nieko nebijodami, teisę sakyti, ką galvoja, teisę žaisti. Tačiau tik nedaugelis žino savo teises ir geba jomis pasinaudoti. Suaugusieji turi ginti vaiko interesus, o vaikai laikytis susitarimų - nemeluoti, laikytis duoto žodžio, gerbti vienas kitą, nesityčioti vienas iš kito, nešiukšlinti, puoselėti savo aplinką”, - sakė Prezidentė.

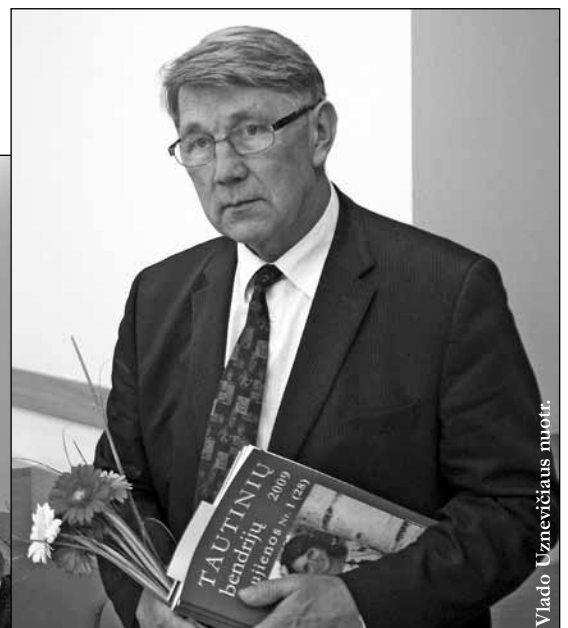
„Vaikai turi teisę gyventi nieko nebijodami, teisę sakyti, ką galvoja, teisę žaisti. Tačiau tik nedaugelis žino savo teises ir geba jomis pasinaudoti. Suaugusieji turi ginti vaiko interesus, o vaikai laikytis susitarimų - nemeluoti, laikytis duoto žodžio, gerbti vienas kitą, nesityčioti vienas iš kito, nešiukšlinti, puoselėti savo aplinką”, - sakė Prezidentė.

Vaikai įteikė Prezidentei Daliai Grybauskaitėi jų pačių kurtą knygą, kurioje buvo įrašytos visos vaikų svajonės.

Vaikai įteikė Prezidentei Daliai Grybauskaitėi jų pačių kurtą knygą, kurioje buvo įrašytos visos vaikų svajonės.

Seimo narys K. Kuzminskas susitiko su tautinių bendrijų atstovais

Gegužės 26 d. Seimo narys Kazimieras Kuzminskas Tautinių bendrijų namuose susitiko su tautinių bendrijų atstovais ir Tautinių bendrijų namų darbuotojais. Pokalbio metu buvo aptarti tautinių mažumų organizacijų finansavimo, veiklos, integravimo į šalies visuo-

menę ir kiti klausimai. K. Kuzminskas susipažino su Tautinių bendrijų namų darbu, apžiūrėjo čia įsikūrusių tautinių bendrijų patalpas.

TBN inf.

Nepamiršti gimtosios kalbos, puoselėti vokiečių tautos kultūrinės tradicijas

Šiomet suėjo dvidešimt metų, kai įsikūrė Vilniaus vokiečių bendrija. Tiesa, faktiškai Bendrijos gimimo data buvo beveik metais anksčiau, 1989 m. balandžio 1 d., kai įvyko steigiamasis Bendrijos susirinkimas.

Jonas DUOBA

Integruoti ir saviti

Sostinėje ir Vilniaus rajone šiuo metu gyvena per tris šimtus vokiečių tautybės žmonių. Kelios dešimtys iš jų aktyviai dalyvauja Bendrijos veikloje. „Bendrijos pagrindiniai tikslai, - iškilmingame minėjime pažymėjo jos ilgametis pirmininkas Ervinas Peteraitis, - yra išlaikyti savo narių tautinį identitetą, nepamiršti gimtosios kalbos, puoselėti vokiečių tautos kultūrinės tradicijas, būti draugiškiems ir tolerantiškiems kitų Lietuvoje gyvenančių tautų žmonių atžvilgiu“.

Vilnijos vokiečiai nuo seno yra Lietuvos piliečiai, integravęsi į valstybės gyvenimą ir visuomenę. Paties E. Peteraičio ne tik tėvai, bet ir seneliai, proseneliai, proproseneliai daugiau kaip tris šimtus metų giliai suleisdę šaknis į Lietuvos žemę.

Bendrija turi planų ateičiai. Netolimoje ateityje ketinama organizuoti vokiečių kalbos kursus tiems Bendrijos nariams, kurie gimtąją kalbą yra gerokai primiršę. Tikimasi, kad šią idėją finansiškai parems Vilniaus Gėtės institutas ir Vokietijos ambasada.

Vilniaus vokiečių bendriją jubiliejaus proga sveikino Vokietijos amba-

sados pirmasis sekretorius spaudos, kultūros ir konsuliniamis reikalams Jean Piere Froehly, o taip pat kitų Lietuvos tautinių bendrijų atstovai.

Jubiliejiniam vakare Bendrijos choras padainavo populiarių vokiečių liaudies dainų, kurių ne viena yra išversta į lietuvių kalbą ir Lietuvos žmonių su malonumu dainuojama tarpukario, pokario ir dabartiniiais laikais. Kas nežino „Waldeslust“,

pirmininko E. Peteraičio, kurio, kaip minėta, protėviai šimtmečius gyveno Lietuvoje, šeimos istorija.

Ervino tėvas Andrius 1919 m. buvo Lietuvos kariuomenės savanoris, kovojo už krašto nepriklausomybę. 1921 m. Lietuvos vyriausybė už drąsą ir narumą apdovanojo Peteraitį Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu. Kiekvieną mėnesį jis gaudavo 100 litų valstybinę premiją (tuo laiku tai buvo dideli pinigai), taip pat turėjo teisę naudotis įvairiomis privilegijomis, pavyzdžiui, galėjo savo vaikus leisti ne-

mokamai mokytis bet kurio tipo mokykloje.

Karo išvakarėse pagal A. Hitlerio ir J. Stalino suokalbį etniniai vokiečiai iš Lietuvos turėjo būti perkelti gyventi į Vokietiją. Ervino tėvas kategoriškai atsisakė repatrijuoti ir su šeima pasiliko Lietuvoje. Ta-

čiau 1944 m. vasarą, vokiečių kariuomenei besitraukiant į Vakarus, vokiečių administracija privertė Peteraičių šeimą išvykti į Vokietiją. Tolesnį tūkstančių tokių žmonių likimą lėmė „didysis trejetas“ - J. Stalinas, V. Čerčilis (W. Churchill) ir D. Ruzveltas (D. Roosevelt) Jaltos konferencijoje 1945 m. Čia buvo nutarta, kad karui pasibaigus vokiečių repatriantai turi būti sugražinti atgal į Sovietų Sąjungą.

Padėjo kalbos mokėjimas

Tų pačių metų vasarą Ervino motiną Martą kartu su šešiais vaikais

Vilniaus vokiečių bendrijos nariai ir jų svečiai minėjimo metu.

„Lili Marleen“, „La Paloma“, „Wolfgang Amadeus Mozart“ ir kitų melodinių dainų?

Prisiminė praeitį

Bendrijos vyresnės kartos atstovams teko pokario metais patirti daug pažeminimų. Jie buvo režimo terorizuojami, įkalinami, tremiami į Sibirą vien dėl to, kad buvo vokiečių tautybės ar evangelikų-liuteronų tikėjimo, ar vien dėl to, kad praityje dirbo vokiečių kalbos mokytojais, nežiūrint to, jog ir nebuvo šios tautybės atstovais. Jaudinanti ir Bendrijos

išvežė į Rusiją. Tėvas anksčiau buvo atskirtas nuo šeimos ir jo likimas buvo nežinomas. Pakeliui motinai kilo mintis užmegzti kontaktą su vagono palydovu – rusų karininku. Motina mokėjo kalbėti rusiškai dar nuo Pirmojo pasaulinio karo laikų, kai ji, keturiolikmetė paauglė, kartu su visa šeima buvo ištremta į Pavolgį. Iš vagono palydovo motina sužinojo, kad yra vežami į Sibirą. Motina kartu su dar keliais bendrakeleiviais suorganizavo vagonė rinkliavą – kas galėjo davė kiek nors pinigų červoncais,* kas kokį vertingesnį daiktą paaukojo. Tokiu būdu pavyko papirkti raudonosios armijos karininką ir paprašyti, kad nebūtų nuvežti į Sibirą, o kaip nors nukreipti į Lietuvą. Karininkas sutiko. Minske „Peteraičių vagonas“ buvo atjungtas nuo traukinio sąstato ir prijungtas prie kito sąstato, važiuosio į Lietuvą.

Lietuvoje Peteraitienė nuvažiavo į Tauragės rajoną, kur buvo šeimos sodyba ir aštuoni hektarai žemės. Tačiau visa tai jau buvo užimta kitų žmonių. Pavyko apsigyventi pačioje Tauragėje prie vienos šeimos, kurioje buvo trys

savo vaikai. Kurį laiką motinai gyventi su šešiais vaikais aštuonių kvadratinių metrų kambarėlyje buvo sunku ir varginga. Trūko visko. Visai gausiai šeimai teko valgyti iš dviejų lėkščių. Be nepriteklių, motina jautė nuolatinę baimę būti išvežtiems į Sibirą. Ne vieną šeimą, gyvenančią kaimynystėje, išgabeno į „plačiąją tėvynę“. Likimas Peteraičių pagailėjo. Šeimai pasidarė linksmiau ir lengviau gyventi, kai 1947 m. sugrįžo tėvas.

Ketina susijungti

Be Vilniaus vokiečių bendrijos, sostinėje dar yra Vokiečių kultūros draugija (Der Deutsche Kulturverband), kurios pirmininkas yra Valdemaras Dortmanas.

Šis „kulturferbandas“ aktyviai veikia tarpukario Lietuvoje. Pokario metais draugijos narius, kurie dar buvo išlikę, sovietai išgaudė, suėmė, ištremė, įkalino, sušaudė.

Prieš septynerius metus Vokiečių kultūros draugijos veikla vėl atgijo prie Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčios. Bendrijos nariai kurį laiką regulia-

riai rinkdavosi kartą per mėnesį į vadinamuosius „Stammtisch“ (nuolatinių klientų stalo) susirinkimus. Be vietinių vokiečių, „štamtišo“ susirinkimuose dažnai apsilankydavo svečiai iš Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos, o taip pat kitų tautybių Vilniaus gyventojai, kurie domisi vokiečių kalba, kultūra, liaudies dainomis. „Štamtišo“ vakaronių pagrindinė sąlyga – stengtis bendrauti tik vokiečių kalba. Tačiau pataruoju metu dėl padidėjusių mokesčių už patalpų nuomą ir dėl kai kurių kitų priežasčių vakaronės rengiamos rečiau.

Bendrija palaiko ryšius su savo tėvynainiais-vokiečiais, seniau gyvenusiais Lietuvoje, o vėliau išvykusiais gyventi į Vokietiją, gauna jų leidžiamus laikraščius „Die Raute“ („Rūta“) ir „Heimatgriuss“ („Sveikinimai iš tėvynės“).

Ateityje šios dvi vokiečių organizacijos – Vilniaus vokiečių bendrija ir Vilniaus vokiečių kultūros bendrija – ketina susijungti į vieną draugiją.

*To meto piniginiai ženklai Sovietų Sąjungoje.

NAUJIENOS, ĮVYKIAI, FAKTAI

Pirmoji parama atėjo iš Kišiniovo

Gegužės 31 d. įvyko Tautinių bendrijų namų ir Lietuvos moldavų-rumunų kultūros bendrijos „Dačija“ renginys „Lietuva – Moldova. Naujausios istorijos puslapiai. 1990-2010“.

Renginyje dalyvavo Moldovos Respublikos laikinoji reikalų patikėtinė Svetlana Arsenij (nuotr. - centre).

1990 m. gegužės 31 d. Moldova, tuo metu dar buvusi SSRS sudėtyje, pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Apie šį istorinį įvykį ir su juo susijusias aplinkybes, to meto politines realijas renginyje kalbėjo Lietuvos moldavų-rumunų kultūros bendrijos „Dačija“ pirmininkė Lučija Bartkienė,

istorikas Algirdas Kasperavičius, Seimo narys Vidmantas Žiemelis.

Kalbėtojai pažymėjo, kad šis istorinis ir Lietuvai labai svarbus aktas dar nėra pakankamai įvertintas. Tai turi būti padaryta. Lietuvos moldavų-rumunų kultūros bendrija „Dačija“ siekia, kad, įamžinant šį įvykį, viena sostinės gatvių būtų pavadinta Moldovos vardu. Seimo narys V. Žiemelis, kiti minėjimo dalyviai palaikė šį siūlymą ir tikisi palankaus Vilniaus savivaldybės sprendimo.

Renginio metu veikė Moldovos periodinių leidinių, kuriuose buvo paskelbtas šios respublikos parlamento sprendimas dėl Lietuvos pripažinimo ir kita medžiaga, parodėlė. Taip pat buvo pademonstruotas moldavų kinometografinių sukurtas filmas apie Lietuvą.

TBN inf.

Lietuvoje korėjietė iš pradžių jautėsi tarsi atsidūrusi mėnulyje

Ela Kim daugiau kaip keturiasdešimt metų gyvena Vilniuje. Šiuo metu Ela, be savo tiesioginio darbo, yra Korėjiečių bendruomenės „Čioson“* pirmininkė.

Jonas RUMŠA

- Ar seniai gyvuoja jūsų bendruomenė?

- Bendruomenė „Čioson“ įsikūrė 2006 m. Tada joje buvo 46 nariai. Per tą laiką ne vienas išvyko į užsienį dirbti, mokytis, pakeitė gyvenamąją vietą. Dabar aš surenku apie 30 žmonių. Tačiau pagal Pietų Korėjos ambasados Lietuvai (ambasada reziduoja Kopenhagoje) duomenis, mūsų šalyje gyvena 440 korėjiečių tautybės asmenų. Todėl norėčiau suburti didesnę bendruomenę. Kol kas tai tik svajonė. Nebent kai nedirbsiu, bus daugiau laiko. Apskritai mes visi labai užsiėmę. Yra dirbančių ir valstybinėse institucijose, ir privačiose firmose. Nedirbančių gal tik vienas kitas. Tačiau randame laiko ir visuomeninei veiklai.

Dalyvavome tautinių mažumų kultūros festivalyje Trakuose „Čia mūsų namai“, demonstravome savo nacionalinius patiekalus. Gaila, kad šis festivalis, tarsi turėjęs tapti tradiciniu, nutrūko ir daugiau neberengiamas. Kultūros projektams parengti reikia įdėti daug darbo, sugaišti daug brangaus laiko, o garantijų, kad gausi paramą, nėra jokios. Pavyzdžiui, mes esame kreipęsi į dabar jau buvusį Tautinių mažumų ir išeivijos departamentą finansinės paramos tautiniams kostiumams įsigyti. Prašėme du su puse tūkstančio litų. Mums paskyrė 250 litų sumą, už kurią ir vienos rankovės nenupirksi. Tų pinigų nė jau nė pasiūmti.

- Kokiomis aplinkybėmis Jūsų gentainiai atsidūrė Lietuvoje?

- Įvairios aplinkybės atvedė korėjiečius į Lietuvą. Vieni atvažiavo, jiems patiko, nusprendė pasilikti. Šalis buvo viena. Kiti sukūrė mišrias šeimas ir atvyko čionai nuolatiniam gyvenimui. Aš ištekėjau už lietuvio, kaip ir kitos moterys, kurios yra mūsų bendruomenėje.

Mūsų šeimos neaplenkė stalininės represijos. Mano tėvai, kaip ir daugelis korėjiečių tautybės žmonių, iš Toliųjų Rytų buvo ištremti į Uzbekiją. Dabar tai oficialiai pripažinta. Ten aš gimiau. Tėvą nuteisė dešimčiai metų. Išėidamas į laisvę, jis gavo popieriaus gabaliuką, kuriame buvo parašyta, kad kalėjime atsidėjo „nuo skambučio iki skambučio“. Mes, vaikai, galvojome, kad tėvas mokykloje dirbo. Mokyklą baigiau rusų kalba. Mes gyvenome mieste, todėl aš negalėjau išmokti korėjiečių kalbos. Tiems, kurie atsidūrė kaime, šiuo atžvilgiu pasisekė. Ten mokyklose buvo korėjiečių kalbos

pamokų. Vaikai išmoko skaityti, šiek tiek rašyti.

Atspėkit, kokia kalba mes kalbame savo renginiuose?

- Rusų?

- Ne, lietuvių kalba. Yra korėjiečių, kurie Rusijoje niekada ir nebuvo. Mūsų bendruomenėje visi puikiai kalba lietuviškai.

- Tai akivaizdžiai matyti ir iš Jūsų lietuvių kalbos. Ar sunku buvo ją išmokti?

- Lietuvių kalbą išmokau per vienerius metus. Nelankiau jokių kursų. Mokykloje mokiausi vokiečių kalbos. Todėl iškart pradėjau lietuviškai skaityti. Abėcėlės labai panašios. Būčiau daug greičiau pradėjusi kalbėti, jei ne aplinkinių juokeliai. Pasakau ką nors ne taip ar kokį žodį ištariu neteisingai, visi pradeda kikenti. Todėl iš pradžių varžiausi kalbėti. Lietuviškai rašau ir beveik nedarau klaidų. Kai nuvykstu, pavyzdžiui, į Rusiją ir ten bendrauju

su žmonėmis, jie sako: „Jūs gerai kalbate rusiškai, tačiau jūsų akcentas lietuviškas“.

- Atvykus į tolimą, nepažįstamą kraštą tikriausiai kas nors stebino, atrodė keistai?

- Labai stebino. Atrodė, kad aš patekau į mėnulį ir esu ten viena. Pirmiausia nustebino oras. Į Lietuvą aš atvažiuoju rugpjūčio mėnesį. Saulės nėra, šalta. Uzbekijoje vasarą temperatūra pakyla iki 50 laipsnių karščio. Po trejų metų aš perskaičiau savo pačios rašytą laišką tėvams iš Lietuvos: „Kalba į jokią kitą nepanašiai. Baisiai šalta. Žmonės visi mėlyni nuo šalčio“.

Uzbekijoje vasario mėnesį jau šilta. Kovą galima su trumpom rankovėm vaikščioti. Lietuvoje rugpjūčio mėnesį parudavo žolė. Negalėjau šito suprasti. Aš jau laukiau pavasario, o, pasirodo, dar tik ruduo prasideda. Ką turėjau iš drabužių, viską tempdavau ant savęs, bet vis vien būdavo šalta. Tokie buvo mano pirmieji įspūdžiai Lietuvoje.

- Ar sunku buvo surasti darbo?

- Kiek organizacijų aplankiau, ir neprisimenu. Kur nueinu, niekur nepriima. Mano specialybė buvo inžinierė-statybininkė. Sako, reikia darbininkų. Aš sutikau ir darbininke dirbti. Bet kadru skyrių darbuotojams „trukdė“ mano aukštasis išsilavinimas.

Sutikau gerų žmonių. Su dėkingumu prisimenu Janiną Pacevičienę.** Ji man ir darbą padėjo susirasti, ir geru žodžiu palaikė.

- Viename susirinkime viešai pasakėte, kad esate Lietuvos patriotė. Ką Jums reiškia būti Lietuvos patriote?

- Nelaikau, kad tai yra nuopelnas. Paprasčiausiai nemoku ir negaliu būti abejinga tam, kas vyksta ar nevyksta, o turėtų vykti mūsų šalyje. Džiaugiuosi, kad tokiais užaugo ir mano vaikai – duktė Anželika ir sūnus Darius.

Sausio 13-ąją kartu su sūnumi

stovėjome prie Radijo ir televizijos pastato S. Konarskio gatvėje. Ten netoliese, Žemaitės gatvėje, gyvenome. Sūnus, vienintelis, turėjo lietuvišką vėliavą. Kai prasidėjo šaudymas, Darius vėliava uždengė tanketės vamzdį. Manęs vos nepašovė. O šalia stovėjęs žmogus nukrito.

Kai nuvažiuoju į Rusiją ar Uzbekiją (Taškente gyvena dvi mano seserys, Bucharoje palaidoti tėvai, Murmanske gyvena brolis), mano pašnekovai juokaudami kalba: „Lietuviai iš tavęs padarė tokią nacionalistę, didesnę negu jie patys. Tu jau taip giri Lietuvą, taip giri“.

Aš pakviesta visada eidavau į vestuves. Kai kas man sakydavo: „Ko tu ten eini?“ Man Lietuvoje viskas buvo ir yra įdomu. Aš norėjau kuo daugiau sužinoti apie lietuvių papročius, tradicijas, nes tai man labai svarbu.

Kai lankausi Pietų Korėjoje, man dažnai sako: „Parodykit, kur ta Lietuva yra“. Ten kiekviename kabinete ant sienos kabo žemėlapis. Kai aš rodau tą lopinėlių ir pradėdau pasakoti, kokia Lietuva graži, maža, žalia, jie būna nustebinti. „Mums labai malonu klausytis jūsų, kad jūs taip giriate, taip gražiai atsiliepiate apie šalį, kurios duoną valgote“.

Aš pakviesta visada eidavau į vestuves. Kai kas man sakydavo: „Ko tu ten eini?“ Man Lietuvoje viskas buvo ir yra įdomu. Aš norėjau kuo daugiau sužinoti apie lietuvių papročius, tradicijas, nes tai man labai svarbu.

Kai aš Lietuvoje pirmą kartą nuėjau į kapines, pagalvojau: tauta, kuri taip gerbia mirusiųjų atminimą, amžinai gyvuos.

- Lietuvoje visada daugiau ar mažiau buvo domimasi Rytų kultūra, literatūra, gyvenimo būdu, netgi Rytų medicina. Kaip Jums atrodo šis susidomėjimas šiandien?

- Lietuvoje buvo surengta Pietų Korėjos kultūros savaitė. Lietuvių susidomėjimas renginiais buvo didžiū-

lis. Nacionalinio dramos teatro salė sausakimša, parodų salėse eilės. Aš tada buvau nustebinta, kaip visiems buvo įdomus tolimos šalies menas. Prieš kelerius metus Lietuvoje vyko Pietų Korėjos kino savaitė, kuri taip pat sulaukė žiūrovų dėmesio.

Domimasi ir Rytų medicina. Aš manau, kad ateityje šis susidomėjimas tikrai didės. Žmonės turi teisę pasirinkti.

- Kokias šventes, datas pažymi, švenčia jūsų bendruomenė?

- Kaip lietuviai mirusiųjų atminimą pagerbia per Vėlines, mes, korėjiečiai, irgi turime tokią dieną, tiksliau pasakius dvi dienas per metus. Balandžio 5-ąją visi einame į kapines, nešamės valgių, sutvarkome artimųjų kapus. Paskui visi sėda prie bendro stalo, valgo, vaišinasi, nėra turtingųjų ir vargšų, mini mirusiuosius.

Antrą kartą mirusiųjų pagerbimo diena būna rudenį. Kadangi laikas skaičiuojamas pagal Mėnulio kalendorių, tai ši diena vieną kartą būna rugsėjo viduryje, kitą kartą – šio mėnesio pabaigoje ar spalio pradžioje. Tada viskas vyksta linksmai, be liūdesio. Žmonės susirenka su vaikais, galima ir padainuoti. Korėjiečiai sako, kad išėję iš mūsų pasaulio jau grįžo į savo namus. Todėl nereikia liūdėti.

Vasario 14-oji – Naujieji metai pagal Rytų kalendorių. Šiomet neišėjo sukviesti tautiečių kartu sutikti mūsų Naujuosius metus, nes jie Lietuvoje sutapo su ilguoju savaitgalio. Pasi-naudoję keturiomis poilsio dienomis, daugelis jų išvyko pas gimines, draugus ar nutarė pakeliauti.

Apskritai korėjiečiai turi daug švenčių. Yra Žemės, Derliaus šventės ir daug kitų.

*„Čioson“ išvertus į lietuvių kalbą reiškia „Korėja“.

**Janina Pacevičienė (1928 – 2005) – partinė ir tarybinė veikėja, socialinio aprūpinimo ministrė.

XVIII muzikai gabių vaikų ir jaunimo festivalis vyko su F. Šopeno vardu

Gegužės 15 d. Lenkų kultūros namuose Vilniuje vyko XVIII muzikai gabių vaikų ir jaunimo festivalis, kurio organizatorė buvo St. Moniuškos lenkų kultūros centro Lietuvoje pirmininkė-direktorė Apolonija Skakovska. Šiomet festivalis skirtas didžiojo lenkų kompozitoriaus Frederiko Šopeno 200-osioms gimimo metinėms.

Jonas RUMŠA

Vaikai nori dalyvauti

Šis festivalis pasižymėjo didele dalyvių gausa. Iš viso buvo 113 jaunųjų atlikėjų, daug orkestrų. Atstovus į muzikos šventę atsiuntė Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos, Vilniaus Algirdo, Vilniaus Naujosios Vilnios muzikos mokyklos. Atvyko muzikalių vaikų iš Pabradės, Jašiūnų, Šalčininkų, Rudaminos.

„Mes vaikų neskirstome pagal tautybę. Nėra skirtumo – rusas, lietuvis, lenkas ar žydas, - pasakoja A. Skakovska. – Dalyvavo festivalyje japonų, kinų vaikų. Jų tėvai gyvena Vilniuje, vaikai mokosi muzikos mokykloje. Japonų vaikas labai gražiai lenkiškai dainavo. Daugiausia dalyvauja lietuvių vaikų“.

Dalyvauti festivalyje – atlikėjui garbė ir atsakomybė. Daug darbo dėl to įdeda pedagogai, muzikos mokytojai. A. Skakovska pastebi, kad mokytojai labai rūpinasi mokiniais, gražiai globoja, prižiūri kaip savo vaikus.

Penkiolika festivalio dalyvių tapo jo laureatais. Jiems įteikti diplomai. Net septynis diplomus namo išsi-vežė Naujosios Vilnios muzikos mokyklos auklėtiniai, vadovaujami mokytojos Ritos Katinienės. Gra-

Kasmet – kitam įvykiui

Festivalyje skambėjo lenkų, lietuvių, austrų ir kitų tautų kompozitorių kūriniai. F. Šopeno jubiliejui skirtame renginyje buvo deramai pristatyta ir jo kūryba.

žiai pasirodė Rudaminos, Pabradės atstovai, kur vaikus muzikos moko pirmojo festivalio dalyvis V. Sobiecki.

„Tradicija tokia, kad kasmet festivalis pašvenčiamas kokiais nors svarbiai datai ar įvykiui, - sako A. Skakovska. - Pavyzdžiui, pernai mūsų festivalis buvo skirtas kompozitoriaus Stanislovo Moniuškos 190-osioms gimimo metinėms. Paprastai mes iš anksto mokykloms pranešame, kokiam įvykiui bus skirtas festivalis. Tai darome todėl, kad pabrėžtume, kas vyksta muzikiniame gyvenime, kas, mūsų nuomone, yra aktualu. Ši kart buvo atliekama daug Frederiko Šopeno kūrinių. Tačiau mes nediktuojame, kokių kompozitorių kūrinius reikia atlikti. Reikia groti viską. Ir lietuvių, ir rusų, ir vokiečių, ir lenkų autorių muziką. Mokytojai patys žino, ką reikia groti“.

Muzika auklėja

A. Skakovskos nuomone, muzika yra šventas dalykas. Ji ne tik teikia es-

tetinį pasigėrėjimą, bet ir auklėja. „Jei vaikai mokykloje mokosi muzikos, tai jie tikrai išaugs kultūringais žmonėmis ateityje, - teigia A. Skakovska. - Jau matosi, kad tai visiškai kitokie vaikai. Jie gali pakalbėti su suaugusiais, su savo draugais. Ateityje jie gali išaugti gerais lyderiais. Jie daug žino apie muziką, kompozitorius. Tai labai turtingi vaikai. Su tokiais vaikais bendrauti labai malonu“.

Festivalis – puiki ir integracijos priemonė. Vaikai susipažįsta, bendrauja. Paskui jie kviečiami koncertuoti iš vienos mokyklos į kitą.

St. Moniuškos festivalis yra savotiškas tramplinas tolesnei karjerai muzikoje. Ne vienas festivalio laureatas mokėsi ar baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją. Kai kurie jau dirba muzikos mokytojais. Keletas studiuoja Lenkijoje.

A. Skakovska ne tik organizuoja renginius, bet ir supažindina jaunimą su muzikiniu gyvenimu. Šią vasarą ji Naujosios Vilnios muzikos mokyklos moksleiviams rengia išvyką į koncertą Krokuvoje.

Festivalio niekas nefinansuoja

Kasmet surengti muzikos festivalį, kuriame dalyvauja šimtai žmonių,

Teresos Worobiej nuotr.

reikia daug organizacinių pastangų, pasiaukojamo darbo. Visi, prie jo prisidedantys, nusipelno gerų žodžių. Mokytojai, žiuri komisijos nariai, vaikų tėvai, kurie atvyko, laukė iki galo rezultatų.

Žiuri komisiją šiemet sudarė Lietuvos radijo ir televizijos lengvosios muzikos orkestro vadovas Jaroslavas Cechanovičius, B. Dvariono dešimtmėtės muzikos mokyklos muzikos mokytoja Alicija Tryk ir A. Skakovska kaip festivalio organizatorė, beje einanti kultūros centro vadovės

pareigas visuomeniniais pagrindais, be jokio atlyginimo.

Kaip minėta, festivalio laureatams įteikti diplomai. „Jokių kitokių apdovanojimų vaikai negauna. O būtų gražu įteikti kokią nors dovanėlę, tačiau tam neturime lėšų“, - sako A. Skakovska.

Festivalio niekas nefinansuoja. O gaila. Jeigu daugiau lėšų būtų skiriama vaikų ir jaunimo estetiniam auklėjimui, muzikinei kultūrai formuoti, gal vėliau reikėtų mažiau išlaidų, susijusių su jaunimo nusikalstamumu.

Visų tautų vaikų kalba viena – draugystė

Vlodo Uznievičiaus nuotr.

Gegužės 26 d. Vilniaus Tomo Zano bibliotekoje atidaryta Tautinių bendrijų

namų parengta vaikų piešinių paroda „Visų tautų vaikų kalba viena – draugystė“, skirta Tarptautinei vaikų gynimo dienai – Birželio 1-ajai.

Parodoje eksponuojami Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenės „Svietlica“ vaikų ir jaunimo studijos auklėtinių piešiniai, studijos

vadovės, dailės mokytojos-ekspertės Galinos Kuzminos parašyti leidiniai, tarp jų – knyga „Vaikai piešia Lietuvą“. Kai kurie piešiniai iš šios knygos eksponuojami parodoje, o pati knyga įteikta parodos lankytojams.

Parodos atidaryme dalyvavo vaikų ir jaunimo iš Vilniaus miesto ugdymo įstaigų.

Tautinių bendrijų namų ir Tomo Zano bibliotekos darbuotojai ketina ir toliau bendradarbiauti, rengdami parodas bei kitus renginius.

1949 m. Tarptautinėje moterų federacijos sesijoje buvo įteisinta Birželio 1-oji – Tarptautinė vaikų gynimo diena.

TBN inf.

Koncertas „Nenorim karo“

Rusų dramos teatro scenoje

Balandžio 17 d. Lietuvos rusų dramos teatre įvyko iškilmingas koncertas „Nenorim karo“, skirtas Pergalės prieš fašizmą 65-osioms metinėms paminėti. Į koncertą gausiai susirinkusius žiūrovus pakvietė Vilniaus vaikų klubas „Darija“, Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenė „Svietlica“ ir Tautinių bendrijų namai.

Turtingą koncertinę programą paruošė kūrybiniai kolektyvai iš Vilniaus L. Karsavino, A. Puškino, „Ateities“, Lazdynų, M. Dobužinskio vidurinių mokyklų, iš Pabradės „Žeimenos“ gimnazijos (Švenčionių raj.).

Žiūrovai negailėjo plojimų ir Vilniaus mokytojų namų klubo „Svietoč“ dalyviams, Liaudies dainos ir folkloro ansambliui „Igraj, Bajan!“.

Koncerte skambėjo daug pamėgtų dainų, kurias atliko solistai Vladimir Ziegulin, Zinaida Boženkina, Liudmila Novopolskaja, Darik Šukšta, Karina Kapšukova, Sergej Mažuto, Viačeslav Jasunskij, Anžela Rubina.

Jaunieji koncerto dalyviai pagerbė salėje buvusius Antrojo pasaulinio karo veteranus, kovojusius Antihitlerinės koalicijos pusėje, įteikdami jiems gėlių.

Patys veteranai buvo labai sujaudinti tokio dėmesio ir dėkojo organizatoriams, meno kolek-

N. Chimonovos ir J. Požarickos nuotr.

Gretos Fedorčenko ir Michailo Boženkinio eiles skaitė koncerto vedėjai Galina Kuzmina ir Boris Šesternikov.

tyvams, atlikėjams už gražią šventę.

Koncerto organizatorės Galina Kuzmina ir Liudmila Nikolskaja pa-

žymėjo tokių renginių svarbą. Žmonėms, kurie ant savo pečių pernešė visus karo sunkumus ir kančias, dabar jau daugiau kaip aštuoniasdešimt metų. Laikas negailestingas. Praeis dar 15-20 metų ir karo veteranų neliks. Todėl labai svarbu įvertinti jų žygdarbį ir padėkoti jiems, kol jie dar gyvi.

TBN inf.

Karaimų poezijos pavasaris Panevėžyje

Gegužės 14 d. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje buvo surengti Panevėžio, Vilniaus ir Trakų karaimų bendruomenių poezijos skaitymai. Renginio pagrindiniai iniciatoriai – Panevėžio kolegijos dėstytojas Laimutis Vasilevičius, trakietis Romualdas Tinfavičius, Panevėžio karaimų bendruomenės pirmininkas Jurijus Charčenko. Karaimų poezijos šventėje dalyvavo Panevėžio miesto meras Vitalijus Satkevičius. Sveikinimą jos dalyviams atsiuntė Seimo pirmininko pavaduotoja Virginija Baltraitienė.

Vytautas ŽEMAITIS

Netoli Naujamiesčio miestelio esančiose kelių šimtų metų senumo karaimų kapinaitėse buvo pagerbtas karaimų poetų Šelumielio Lopatos (1904-1923) ir Jokūbo Malecko (1889-1952) atminimas. Panevėžio karaimų bendruomenės pirmininkas J. Charčenko karaimų kalba sukalbėjo malda. Renginio dalyviai padėjo ant kapų gėlių, skaitė eiles. Pagerbiant šios tautos šviesuolius dalyvavo Naujamiesčio seniūnas Antanas Katinas, Naujamiesčio vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Algima Markavičienė, kraštotyrininkas iš Krekenavos 87 metų Jonas Žilevičius, kuris perskaitė savo sukurtas eiles. Poetė Edita Misevičiūtė perskaitė savo eilėraščių, pavadintą „Laiškas Šelumieliiui Lopatai“.

Po to buvo aplankyta J. Tumo-Vaižganto muziejus - knygnešių sodyba Ustronyse, kur šventvietėje, prie

Juliaus Vaupšo nuotr.

Julija Jutkevičienė skaitė poeto Š. Lopatos eiles.

aukuro vaidila svečių garbei užkūrė ugnį, o Laimutis Vasilevičius pasakojo apie senąjį lietuvių tikėjimą.

Pakelyje į Panevėžį Naujamiesčio miestelyje šventės dalyviai susitiko ir pabendravo su ten gyvenančiais karimais, poeto Š. Lopatos giminaičiais.

Renginys buvo pratęstas Gabrielės Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje. Š. Lo-

Julijos Tinfavičienės eilės, skirtos dėdei S. Firkovičiui, motinai ir abiturientams. Antanas Isakala prisiminė savo buvusį bendradarbį dvasininką Mykolą Firkovičių ir padeklamavo jam skirtas eiles. Vilnietis Aleksandras Zajančauskas savo eilėraščiuose daug vietas paskyrė Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms, Trakams, padeklamavo keletą eilėraščių, skirtų istoriniams bei kultūriniais lietuvių ir karaimų ryšiams.

Visiems šventės dalyviams buvo įteiktos knygos ir padėkos, kuriose sakoma, kad susidomėjimas karaimų poezija nėra atsitiktinis. Daugiau kaip 600 metų vyksta lietuvių ir karaimų kultūrų sąlytis. Lietuvos tautinis atgimimas prieš daugiau kaip du dešimtmečius buvo ir karaimų kultūros atgimimas. Dauguma karaimų poetų yra kilę tiek iš Panevėžio, tiek iš Trakų. Todėl malonu kad lietuvių ir karaimų poezijos pavasariai, tokie kaip karaimų poezijos skaitymai Panevėžyje, praturtina mūsų dvasinį pasaulį.

Juliaus Vaupšo nuotr.

Malda karaimų poetams Š. Lopatai ir J. Maleckui.

Džiaugsmų ir rūpesčių sąsiuvinis

Gegužės 30 d. Tautinių bendrijų namuose Lietuvos baltarusiai minėjo LTV laidos baltarusių kalba „Vilniaus sąsiuvinis“ dvidešimtmetį.

Olegas ABLAŽIEJUS

Rekomendavo J. Paleckis

Laidos atsiradimo idėja kilo baltarusių visuomenininkų tarpe. Grupė jų (Aleksiej Aniščik, Liavon Luckievič, Fiodor Niunka, Valentin Stech) kreipėsi į tuometinį LKP CK sekretorių Justą Paleckį su prašymu padėti išspręsti šį klausimą. Draugas J. Paleckis pasielgė tikrai draugiškai ir rekomendavo LTV vadovybei padėti baltarusiams įgyvendinti jų svajonę. Laidos kuratore buvo paskirta Birutė Balynienė, kuri, kaip pati vėliau prisipažino, ėmėsi reikalo be didelio entuziazmo, nes nelabai orientavosi baltarusių diasporos reikaluose. Bet netrukus ji ne tik rado bendrą kalbą su laidos autoriais, bet ir susidraugavo su jais. Didžiausia laidos „Siabrynos balsas“ (taip ji tada vadinosi) problema buvo ta, kad, išskyrus pačią B. Balynienę, redakcijoje nebuvo nė vieno žurnalisto profesionalo. O profesionalumas yra toks dalykas, kurį sunku kompensuoti ir geriausia norais dirbti.

Vietoj studijos – prie barikadų

Baltarusiams vėl pasisekė – 1991 m. į Vilnių iš Baltarusijos persikėlė su savo šeima radijo ir televizijos žurnalistė, poetė Tatjana Sapač (Dubaviec). Ji mielai sutiko paimti laidos reikalus į savo rankas. Bet vietoj TV studijos jai teko eiti į barikadas prie Seimo, nes LTV pastate šeiminkavo sovietinė kariauna ir perversmininkams patarnaujantys „žurnalistai“. Tačiau baltarusių balsai LTV nenutilo ir pogrindyje. Vėliau, 1994 m., grupė baltarusių buvo apdovanota Sausio 13-osios atminimo medaliais. Tarp jų buvo ir trys baltarusių laidos vedėjai – Kristina Balachovič, Valentin Stech ir Olegas Ablažiejus.

Išvairius iš LRT pastato neprašytus „svečius“, „Vilniaus sąsiuvinio“ redakcijos darbas tapo normalus, bet ne toks jau paprastas ir lengvas.

Tapo veidrodžiu

Baltarusių diasporoje, kaip ir kiekvienoje kitoje, buvo skirtingo amžiaus, įvairių politinių bei kultūrinių simpatijų žmonių. Vieni laikėsi nuomonės kad su nedemokratiška Baltarusijos valdžia bei jų atstovais Lietuvoje jokių būdu negalima bendradarbiauti, kiti gi manė – vis tiek reikia palaikyti ryšius su valdžia tėvynėje, nesvarbu kokia ta valdžia bebūtų.

„Vilniaus sąsiuvinis“ nebuvo kokios nors vienos grupuotės tribūna. Laida tapo objektyviu veidrodžiu, kuriame atsispindėjo visi Lietuvos baltarusių gyvenimo rūpesčiai ir džiaugsmai. Laidos redakcija suteikdavo žodį ir svečiams iš Baltarusijos – politikams, visuomenės veikėjams, menininkams. „Vilniaus sąsiuvinis“ buvo žiūrovų mėgstamas, laidos laukiamos, dėkojama jų vedėjai Tatjanai, gyvai reaguojama į keliamus klausimus.

Algų nemoka, bet laida gyvuoja

Tikri sunkumai prasidėjo paskutiniu laikotarpiu kartu su vadinamąja ekonomine krize. Nors vargu ar viską galima paaiškinti krizės pasekmėmis. Laidos transliacijos laikas buvo nutumtas į patį nepatogiausią laiką – 15 val. penktadieniais, kas padarė ją neprieinama didesnei žiūrovų daliai, dirbantiems ir studijuojantiems. Laidos autoriams nustojo mokėti atlyginimą,

ir iki pat paskutinio laiko buvo neaišku, ar jį kada nors išmokės apskritai. Tik

Ilgametė LTV laidos baltarusiams „Vilniaus sąsiuvinis“ autorė Tatjana Dubaviec.

dėl redakcijos darbuotojų pasiaukojimo „Vilniaus sąsiuvinis“ nedingo iš LTV ekrano. Po baltarusių visuomenės kreipimosi į LRT vadovybę laidą pradėjo kartoti šeštadieniais per LTV2, bet šis kanalas kol kas matomas nedaugeliui, nes jau yra skaitmeninis. Todėl „Vilniaus sąsiuvinio“ 20 - mečio minėjimas buvo ne tik džiugus, bet ir nerimastingas. Buvo kalbama apie laidos svarbą, prisiminti jos autoriai ir herojai, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe.

Devyniolika metų laidos vedėja dirba Tatjana Dubaviec. Ji mielai bendradarbiauja su gabiu jaunimu ir kartais užleidžia vietą studijoje tai vienam, tai kitam jaunam autoriui. Tokiu būdu per visą laidos gyvavimo laiką atsirado net 25 jos autoriai.

Minėjimo dalyviai žiūrėjo geriausių laidų fragmentus, kalbėjo apie nūdienos problemas, o paskui pasirašė po dar vienu laišku LRT vadovams, kuriame buvo pareikšta viltis, kad „Vilniaus sąsiuvinis“ nedings iš LTV ekranų ir ateityje.

Garbės viešnios iš Lietuvos dainavo ir deklamavo savo eiles

Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenės „Svietlica“ pirmininkė Galina Kuzmina ir Vilniaus mokytojų namų klubo „Svetoč“ pirmininkė Greta Fedorčenko kaip garbės viešnios buvo pakviestos į šį pavasarį Sankt-Peterburge vykusį tarptautinį festivalį „Planetos jaunystė“, kurį surengė Tarptautinis kultūros centras „Festivalių planeta“. Šį kartą tai buvo III-asis chorų festivalis-konkursas „Dainos virš Nevos“.

Iš asmeninio archyvo

G. Fedorčenko (kairėje) ir G. Kuzmina festivalio scenoje.

Grįžusios iš Rusijos šiaurinės sostinės, G. Kuzmina ir G. Fedorčenko Tautinių bendrijų namuose pasidalijo savo mintimis apie festivalį, miestą ir jo svetingus gyventojus.

„Tarptautinis festivalis „Planetos jaunystė“ yra Rusijos, Baltijos šalių, o taip pat Prancūzijos, Vengrijos,

Suomijos, Italijos, Šveicarijos kultūrinio bendradarbiavimo sudėtinė dalis, - sakė G. Kuzmina. - Jame dalyvavo choreografiniai vaikų ir jaunimo meno kolektyvai, atskiri atlikėjai, kurie atlieka klasikinius kūrinius“.

Per tris festivalio dienas koncertavo chorai iš įvairių Rusijos miestų,

Baltarusijos, Estijos. G. Kuzmina ir G. Fedorčenko apgailestavo, kad šiame festivalyje nebuvo meno kolektyvo iš Lietuvos.

Paradoksas. Popierinėms Lietuvos įvaizdžio koncepcijoms kurti išleidžiami milijonai, o vaikų meno kolektyvui pasiūsti į prestižinį tarptautinį festivalį, kur būtų plačiai nuskambėjęs mūsų šalies vardas, kelių tūkstančių litų neatsirado. Tuo tarpu Estija į šį renginį atsiuntė net tris kolektyvus.

G. Kuzmina ir G. Fedorčenko prideramai atstovavo savo šaliai. „Mums buvo pasiūlyta tarti tik trumpą sveikinimo žodį. Tačiau mes eksromptu paruošėme nedidelę programėlę, kurią sudarė mūsų pačių eilės ir dainos apie Lietuvą. Už šią improvizaciją žiuri komisiją, kurią sudarė kompozitoriai ir profesionalūs muzikantai, mus apdovanojo Diplomu ir Padėkos raštu, - sakė G. Kuzmina. - Tačiau ne tai svarbiausia. Mus labai šiltai sutiko žiūrovai, tarp kurių buvo nemažai pergyvenusių blokadą. Apskritai visos viešnagės metu mes jautėme, kokias dideles simpatijas Lietuvai jaučia peterburgiečiai“.

TBN inf.

NAUJIENOS, ĮVYKIAI, FAKTAI

Paminėta Pasaulinė kultūrų įvairovės diena

Gegužės 21-ąją Tautinių bendrijų namuose paminėta Pasaulinė kultūrų įvairovės diena. Gausiai susirinkusius tautinių bendrijų, tautinių mažumų ugdymo įstaigų atstovus, tautinių meno ansamblių vadovus sveikino Kultūros ministerijos Tautinių mažumų reikalų skyriaus vedėjas Kastytis Minkauskas, Tautinių bendrijų tarybos pirmininkas Mahiras Gamzajevs, Tautinių bendrijų namų direktorė Alvida Gedaminskienė.

Kalbėtojai pažymėjo, kad kultūrų įvairovė turtina visuomenės, kiekvieno jos nario dvasinį gyvenimą, ugdo toleranciją, padeda geriau pažinti tuos, kurie gyvena šalia mūsų, tačiau skiriasi gyvenimo būdu, tradicijomis, papročiais. Labai svarbu šias tradicijas saugoti, puoselėti, perduoti jaunimui.

Tautinių bendrijų atstovams, meno kolektyvų vadovams, Lietuvos radijo laidų tautinėms mažumoms žurnalistas buvo įteikti Tautinių bendrijų

namų Padėkos raštai už darbą, propaguojant tautinių mažumų kultūrą, tolerancijos idėjas.

Gegužės 21-oji UNESCO sprendimu paskelbta Pasauline kultūrų įvairovės diena.

Jungtinių Tautų organizacija yra paskelbusi deklaraciją: „Savitumas, įvairovė ir pluralizmas“, kurios pagrindinis tikslas – išlaikyti tautų savitumą, įvairovę, laisvę ir bendradarbiavimą.

TBN inf.

Metai, paskirti daugiataučiam kraštui

Gegužės 19 d. Tautinių bendrijų namuose įvyko Alfonso Kairio knygos „Penkeri metai su Rytų Lietuva“ sutiktuvės. Jose gausiai dalyvavę šio krašto ugdymo įstaigų vadovai, pedagogai, valstybinių institucijų, nevyriausybinių organizacijų atstovai aukštai vertino Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Rytų Lietuvos poskyrio, kuriam paskutinius penkerius metus vadovavo knygos autorius, darbą ir jo atspindėjimą leidinyje.

Jonas RUMŠA

Knygoje pateikta plati kultūrinio ir švietėjiško darbo panorama šiame daugiataučiam Lietuvos kampelyje. Per penkerius metus poskyris įvykdė daugybę projektų, konkursų, įvairių renginių, kuriuose dalyvavo šimtai ir tūkstančiai įvairių tautybių moksleivių ir suaugusių žmonių.

Autorius teigia, jog Rytų Lietuva – tai regionas, išskirtinis savo kalbų įvairove, kultūra, papročiais, tradicijomis, o tautinei darnai ugdyti, renginiams organizuoti reikėjo didesnio finansavimo, negu buvo skiriama.

Per šį laikotarpį daugiau nei pusė milijono litų skirta vien bendruomenių (daugiausia ugdymo įstaigų) projektams finansuoti. Knygoje pateikiami tokie skaičiai: 2006 m. buvo įgyvendinti 76 projektai, 2007 m. – 97, 2008 m. – 118, o 2009 m. – 127.

Autorius pažymi, kad buvo organizuota daug renginių, tarp jų – konkursų, įvairių apžirių ir kt., kurie skatina tautinę darną, ugdo moksleivių pilietiškumą ir patriotiškumą, formuoja sąmoningus valstybės piliečius. Daug

projektų buvo skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Tai mokinių rašinių konkursas „Čia gimiau ir augu“, Rytų Lietuvos ugdymo įstaigų laikraščių konkursas ir kt.

Kaip pažymima knygoje, keletą metų iš eilės buvo rengiami moksleivių festivaliai „Rytų Lietuvos žiedas“, kuriuose dalyvavo tūkstančiai šio krašto moksleivių.

Per 1200 krašto mokinių ir mokytojų žiūrėjo spektaklius Nacionaliniame dramos, Operos ir baleto, Valstybiniame jaunimo teatruose 2006-2009 m.

Iš knygos sužinome, kad didelio pasisekimo sulaukė projektas „Rytai – Vakarams, Vakarai – Rytams“. Vilnios krašto moksleiviams buvo rengiamos edukacinės, pažintinės kelionės į Klaipėdos krašto muziejus, istorines vietas, o jų bendraamžiams iš pajūrio – į Rytų Lietuvą. Tose kelionėse dalyvavo daugiau kaip trys tūkstančiai įvairių tautybių Rytų Lietuvos ugdymo įstaigų auklėtinių. Jie susipažino su Vakarų Lietuvos istorija, kultūra, architektūra, tradicijomis.

Knyga gausiai iliustruota. Joje

Vlodo Uzniečiaus nuotr.

spausdinamos įvairios lentelės, projektų sąrašai, sutarčių tekstai, statistiniai duomenys ir kt.

Knygos sutiktuvėse ne kartą buvo pabrėžta, kad tai, kas joje atspindėta, jau istorija. Labai gerai, jog ši turtinga medžiaga neliko dūlėti archyvuose, o sudėta į knygą pradėjo tarsi antrą gyvenimą. Ji bus įdomi mokytojams, visuomenininkams, taip pat tautinių mažumų ugdymo įstaigų ir organizacijų atstovams, kurie rengs panašius projektus savo mokyklose ir bendruomenėse.

Pirmoji paroda – Tautinių bendrijų namuose

Tęsiant ilgametę tradiciją – rengti pirmąsias tautinių bendrijų jaunųjų dailininkų parodas - Tautinių bendrijų namų Svetainėje birželio 8 d. buvo atidaryta pirmoji personalinė Vilniaus moksleivių Gabijos Vaitkevičiūtės ir Viktorijos Pereverzevos piešinių paroda. Tautinių bendrijų namai ją surengė kartu su Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenė „Svietlica“.

Šios bendruomenės pirmininkė,

mokytoja ekspertė Galina Kuzmina papasakojo apie savo mokines Gabiją ir Viktoriją, pristatė jų piešinius. G. Vaitkevičiūtė sakė, kad temas piešiniams ji pasirenka stebėdama gamtą, aplinką. Jai patinka piešti gėles, paukščius. V. Pereverzeva iš savo piešinių išskyrė „Autoportretą“ žydinčių alyvų fone. Viktorija ateinančiais mokslo metais ketina mokytis dailės mokykloje.

Tautinių bendrijų namų direktorė Alvida Gedaminskienė jaunosioms dailininkėms įteikė sveikinimus.

Parodos atidarymo renginys tapo puikia galimybe jo dalyviams susipažinti su įvairių tautybių buvusiais Galinos Kuzminos mokiniais, studijuojančiais Lietuvos dailės akademijoje. Daugelio jų pirmosios parodos įvyko taip pat Tautinių bendrijų namuose.

TBN inf.

Skundų dėl diskriminacijos tautybės pagrindu nėra daug

Danguolė GRIGOLOVIČIENĖ

Lygių galimybių kontrolierės patarėja

Pernai daugiausia skundų (44) Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba gavo dėl lyties diskriminacijos. Toliau eina skundai dėl socialinės padėties – 25, dėl amžiaus – 22, dėl negalios – 15, dėl tautybės – 10, dėl etninės priklausomybės – 6, dėl seksualinės orientacijos – 4, dėl religijos ir įsitikinimų – 4, dėl kalbos – 3.

Kaip matyti iš čia pateiktų skaičių, skundai dėl diskriminacijos tautybės ir etninės priklausomybės pagrindu yra penktoje ir šeštoje vietose.

2009 m. buvo gauta keletas skundų, kuriuose jų autoriai – tautinių mažumų atstovai skundėsi, kad ikiteisminio tyrimo metu jie patyrė diskriminaciją dėl savo etninės priklausomybės. Šiems asmenims patarėme kreiptis į prokuratūrą, nes pagal įstatymo nuostatas Lygių galimybių kontrolierius negali daryti įtakos ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų veiklai. Tokia teisė suteikta prokuratūrai. Įvairių mokymų metu prevenciškai į tai atkreipiamas vidaus reikalų sistemos ir Kalėjų departamento pareigūnų dėmesys.

Kaip ankstesniais metais, taip ir pernai pasitaikė atvejų, kai asmenys skundėsi, kad juos dėl etninės kilmės įžeidinėjo kaimynai, bendradarbiai. Pareiškėjams tokiu atveju patarėme kreiptis į įmonės, įstaigos vadovą, dėl kaimynų veiksmų – privataus kaltinimo tvarka – į teismą. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi numatyta darbdavio pareiga įgyvendinti lygias galimybes darbe, valstybės tarnyboje. Darbdavys, neatšizvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją privalo imtis priemonių, kad

darbuotojas ar valstybės tarnautojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai jį diskriminuoti.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba gavo paklausimą dėl žodžio „negriukas“ ar „negras“ vartojimo lestinimo ir etiškumo. Paklausime nurodoma, kad parduotuvėje buvo pardavinėjami keksai pavadinimu „Negriukas“. Prie paklausimo buvo pridėta nuotrauka, kurioje matyti, kad keksai „negriukas“ buvo pardavinėjami kaip „geros kainos“ prekė (0,89 lt), o prekės etiketėje yra „Rimi“ parduotuvės ženklas.

Vertinant žodžio „negriukas“ vartojimo atitikimą bei lestinumą pagal Lygių galimybių įstatymo nuostatas, galima pažymėti, kad minėtas įstatymas formaliai ir tiesiogiai neregulmen-tuoja šios sąvokos vartojimo lestinimo. Tačiau žodžio „negras“ vartojimas kiekvienu konkrečiu atveju gali sukelti įvairias neigiamas pasekmes, atsižvelgiant į tai, kam ir kokiomis aplinkybėmis jis gali būti pasakytas. Be abejonės, tokio žodžio pasakymas juodos odos spalvos žmogui gali būti vertinamas kaip įžeidimas, pažemini-mas ar paniekinimas rasės pagrindu. Todėl manytume, kad žodžio „negras“ ar mažybinės formos „negriukas“ vartojimas viešojoje erdvėje yra nerekomenduotinas, nes lygias galimybes propaguojančioje ir užtikrinančioje visuomenėje šis žodis gali formuoti neigiamas stereotipines nuostatas apie juodaodžius žmones.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes bei įvertinus galimą neigiamą žodžio „negras“ reikšmę socialiniame kontekste ir vadovaujantis Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi pasiūlyta UAB „Rimi Lietuva“ vadovybei atsakyti žodžio „negras“ ar „negriukas“ vartojimo parduodamų produktų įvardijimui.

Tautinių bendrijų namuose

Balandžio 10 d. kartu su Pomėgių lavinimo centru „Atrask save“ buvo surengtas Atvelykio koncertas.

***

Balandžio 27 d. Vilniaus S. Nėries gimnazijoje atidaryta Tautinių bendrijų namų parengta Lietuvos rusų kultūros ir švietimo bendruomenės „Svietlica“ vaikų ir jaunimo studijos auklėtinių piešinių paroda.

***

Balandžio 29 d. įvyko Jurijaus Novikovo knygos „Lietuvos sentikių folkloras“, skirtos Lietuvos sentikių bažnyčios trijų šimtų metų jubiliejui, sutiktuvės.

***

Gegužės 8 d. Lietuvos estų draugija paminėjo Motinos dieną.

***

Gegužės 8 d. Vilniaus baltarusių politinių kalinių ir tremtinių bendrija surengė Atminimo vakarą, skirtą inžinieriui, žurnalistui, visuomenės veikėjui, buvusiam politiniam kaliniui Adolfui Klimavičiui.

***

Gegužės 18 d. atidaryta tautodailininkų iš Rumunijos Baia Mare miesto Floare Roman ir Victoria Berbecaru darbų paroda. Eksponuojami F. Roman frivolitai (siuvinėjimas arba vėrimas karoliukais) ir V. Berbecaru kilimai.

***

Gegužės 21 d. aktorius skaitovas iš Ukrainos Andrejus Burluckis skaitė Taraso Ševčenkos, kitų ukrainiečių poetų eilėraščius.

***

Gegužės 28 d. vyko Graikų bendruomenės Lietuvoje „Pontos“ surengtas pasitarimas, kuriame aptarti pasiruošimo rudenį šios bendruomenės rengiamai konferencijai „Šiaurės Atėnai: dialogas tarp Rytų ir Vakarų“. Pasitarime dalyvavo kai kurių kitų tautinių bendrijų, Vilniaus miesto savivaldybės, Tautinių bendrijų namų atstovai.

Ką reiškia vaikui augti mišrioje šeimoje: likimo dovana ar papildomos problemos?

Sandrą Čebanaitę galima priskirti prie Lietuvos rumunų kultūros bendrijos „Dačija“ antrosios vaikų kartos. Jai – dvidešimt vieneri metai. Sandra yra Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto trečio kurso studentė. Ji užaugo mišrioje šeimoje. Jos tėvelis Oleg Čebanu – moldavas, mama Violeta – lietuvė. Sandra turi jaunesnę sesutę Kamilę, kuri mokosi Vilniaus Gabijos gimnazijos trečioje klasėje. Mergaitė nuo pat mažų dienų dalyvavo bendrijos „Dačija“ kultūrinėje veikloje: dainavo ansamblyje „Florica“, chore „Basarabia“, kartu su sesute pasirodė Tautinių mažumų sekmadieninių mokyklų festivaliuose. Sandra dalinasi mintimis apie gyvenimą mišrioje šeimoje.

Lučija BARTKIENĖ

- Tu gimei ir užaugai mišrioje šeimoje. Kaip gyvena vaikai ir jaunimas tokiose šeimose?

- Vaikams, kurie auga mišriose šeimose, mano manymu, labai pasisekė. Jie turi galimybę pažinti ir tapti ne vienos, o iškart dviejų kultūrų atstovais. Mūsų šeimoje vyrauja dvi kultūros: moldavų ir lietuvių. Jos viena kitai tikrai nemaišo. Pavyzdžiui, šeštadieniais mama verda didžkukulius ir mes visi juos valgome, o sekmadieniais tėtis gamina mamalygą, tradicinį moldavų virtuvės patiekalą iš kukurūzų kruopų. Aišku, tėčio skrandis neiškarto priprato prie bulvinio maisto, o ir mama keistai žiūrėjo į kukurūzų duonos pavidalo patiekalą. Tačiau mes, dvi mišrios šeimos dukros, nematėme nieko neįprasto, mėgstame ir mamalygą, ir didžkukulius.

- Kokia kalba vartojama jūsų šeimoje?

- Mūsų šeimoje vartojamos net trys kalbos. Su tėčiu kalbu rumunų

kalba, tuo tarpu su mama – lietuviškai, o tėvai tarpusavyje - rusų kalba. Taigi mes abi su mano jaunesniąja sesute, kuriai šiuo metu devyneri metai, nuo pat mažens išmokome kalbėti šiomis trimis kalbomis. Mano manymu, tai

Gegužės 30 d. Čebanu šeimoje buvo didelė šventė. Sandros sesutė Kamilė Bernardinų bažnyčioje priėmė Pirmąją Komuniją. Ji rankose laiko šv. Komunijos priėmimo liudijimą. Nuotraukoje: seserys kartu su tėveliais.

labai gerai. Vaikas be jokių papildomų pastangų, natūraliai išmoksta iškart net kelias kalbas, kurias jis galėtų

kitomis sąlygomis išmokyti tik daug mokymdamasis ir nuolat tobulindamas žinias. Kaip žinoma, mokyklose išmokytos kalbos prisimirsta, tačiau tos kalbos, kurias vaikas išmoksta bendraudamas su tėvais, jam tampa gimtomis ir nepamirštamomis. Mitas, jog vaikui sunkiau sekasi pradėti kalbėti, kadangi jis girdi iškart keletą kalbų. Kaip tik atvirkščiai, mišrių šeimų vaikai yra gabetesni kalboms ir sugeba lengviau išmokyti kitas užsienio kalbas. Mūsų šeimoje yra gerbiami abu tėvai, jų skirtingos kultūros, tradicijos. Mano tėtis sako: „namai yra ten, kur tavo šeima“. Taigi mes suteikdami tėčiui galimybę bendrauti savo gimtąją kalba, jam sukuriame namus, kuriuose jam gera būti.

- Ką reiškia priklausyti dviem kultūroms, laikytis skirtingų papročių ir tradicijų?

- Pirmiausia tai platesnis, tolerantiškesnis požiūris į skirtingas kultūras, kita-taučius. Man abi kultūros savos, negaliu nei vienos išskirti. Taip, aš gimiau ir gyvenau Lietuvoje dvidešimt vienerius metus, tačiau kiekvieną dieną aš girdžiu ne tik lietuvių, bet ir rumunų kalbą. Moldovoje gyvena mūsų giminės, kurias aplankome kiekvieną vasarą. Nuo pat mažens kartu su tėčių dalyvauju moldavų bendrijos veikloje, dainavau moldaviškas dainas chore ir deklamavau eilėraščius, švenčiam šventes. Pirmoji knyga, iš kurios tėtis mane

išmokė skaityti, kai man buvo penkeri metukai, buvo ne lietuvių, o moldavų. Tačiau tai nebuvo kliūtis man pirmoje

klasėje skaityti lietuviškas knygas. Priešingai, tai man labai padėjo. Kol kiti stengėsi išmokti pirmąsias raides, aš jau laisvai skaičiau.

- Ar mišrioje šeimoje augdamas vaikas nesusidvejina, nepasimeta tarp dviejų kultūrų?

- Vaikas, gyvendamas mišrioje šeimoje, apie tai net negalvoja ir viską, kas vyksta šeimoje, priima kaip natūralų dalyką, abiejų tėvų kultūras vertina vienodai. Tiek čia, Lietuvoje, tiek būdama Moldovoje, aš nejaučiu jokio diskomforto. Man buvo įdomi ne tik mamos kultūra, bet ir tėčio. Stengiausi suprasti, kuo šios dvi kultūros panašios ir kuo skiriasi. Mes atradome nemažai panašios kilmės žodžių, pavyzdžiui, kelias – cale (calea), dantys- dinte, nosis-nasul ir t.t. Panaši kai kuriais laikotarpiais šių dviejų šalių istorija. Žinoma, yra ir nemažai skirtumų: tradicinės virtuvės skirtumai (moldavai daugiau valgo daržovių ir garsėja savo vynais, o tuo tarpu lietuviai daugiau mėgsta sunkesni maistą, bulvinius, mėsos patiekalus ir daugiau išgeria alaus, nors vynas irgi tampa populiariesnis). Skirtingas Lietuvos ir Moldovos klimatas, kraš-

tovaizdis. Skirtingas žmonių būdas.

Ar vaikas dvi kultūras sujungs savyje priklauso nuo tėvų požiūrio, nuo to, kaip jie vaikus augina, auklėja, kokią aplinką kuria šeimoje. Mūsų mama kartais pajuokauja, jog ji šeimoje yra užsienietė. Kai mes trys – aš, tėtis ir sesuo – pradėdam tausti moldavų kalba, mama nieko nesupranta.

- Ar vaikai iš mišrios šeimos lengvai pritampa Lietuvos visuomenėje? Ar jie nesusiduria su savo bendraamžių priešišku mokykloje?

- Lietuvos visuomenė nepasižymi tolerantiškumu, ypač vaikai, kurių psichologija ir asmenybės nėra susiformavusios, kurie dažnai kopijuoja savo tėvus ir neteisingai jų interpretuotus žodžius perteikia savo veiksmais. Yra buvę įvairiausių situacijų, kai koks berniukas šūkaudavo klasėje, jog mano tėtis iš Mongolijos. Jis tiesiog nežinojo kur yra Moldova ir t.t. Tačiau aš niekuomet nesigėdijau savo etniškumo. Pasakodama apie save, pasakau, jog esu ne tik lietuvė, bet ir moldavė. Pasigiriu, jog moku rumunų kalbą. Žmonių reakcija visuomet tokia

pati: jie susidomi, klausosi ir paprašo pamokyti keletą žodžių. Labai dažnai pasitaiko tokių situacijų, jog pats žmogus pasiteirauja, ar mano abu tėvai lietuviai, kadangi mano išvaizda neatitinka tipinių lietuvių bruožų.

Aplinkinių požiūrį į mišrias šeimas Lietuvoje aš vertinčiau vidutiniškai. Taip, mokyklose yra labai didelių problemų, vaikai labai žiaurūs, tačiau patyčių gali sulaukti kiekvienas ne tik dėl to, jog jo tėtis ar mama yra kitataučiai, bet ir dėl to, jog jo ilgos kojos, jis nešioja akinius, neturi madingų drabužių ar tiesiog yra gabesnis ir kt. Tai yra atskira problema. Tėvai turėtų skirti labai didelę dėmesį vaikų tolerancijai ugdyti. Būtent mano atveju nepasitaikė jokių incidentų, kuriuos prisimintus būtų skaudu, galbūt dėl to, jog savo išskirtinumą aš visuomet pateikdavau kaip privalumą, na, ir žinoma, aš gimiau Lietuvoje, kalbu be jokio akcento. Viskas priklauso ne tik nuo aplinkos, bet ir nuo to, kaip vaikas pats bus auklėjamas ir žiūrės į pasaulį ir aplinkinius. Patarimas vaikams būtų: nekreipti dėmesio, paversti juokais tuos kvailus pokštus ir vertinti savo padėtį kaip privalumą, o ne trūkumą.

A. Čepausko ekslibrisų įvairių tautų atstovams paroda

Birželio 2 d. Tautinių bendrijų namuose atidaryta dailininko Alfonso Čepausko ekslibrisų įvairių tautų atstovams ir mažosios grafikos paroda.

Dailininkas yra surengęs per 50 personalinių parodų Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Prancūzijoje ir kitose šalyse, dalyvavęs apie 200 parodų daugelyje Europos, Azijos, Amerikos šalių. Tarptautiniuose konkursuose pelnė per 40 įvairių apdovanojimų.

Šioje parodoje eksponuojama apie šimtą ekslibrisų asmenims ir institucijoms iš 24 šalių. Daugiausia miniatiūrų dailininkas sukūrė kaimyninės Lenkijos bibliotekoms, muziejams, žmonėms. Nemažai ekslibrisų su-

kurta asmenims Italijoje, Vokietijoje, Rumunijoje ir kt.

Mobili, sukomplektuota paroda „Ekslibrisai įvairių tautų atstovams“ yra bene pirmoji tokio pobūdžio teminė personalinė, kurią pateikė dailininkas A. Čepauskas.

Greta ekslibrisų eksponuojami du mažosios grafikos ciklai. Tai Vilniaus architektūrinės improvizacijos ir ciklas „Jaunystės prisiminimai“.

Dailininkas A. Čepauskas gimė 1929 m. Tauragės rajone. Gyvena Vilniuje, dirba grafikos, skulptūros, leidinių apipavidalinimo srityse.

Dailininkas yra Lietuvos dailininkų ir Lietuvos žurnalistų sąjungų narys.

TBN inf.

Rusų socialinė padėtis tarpukario Lietuvoje

Žinomos sociologės Natalijos Kasatkinos (1949–2008) ir istoriko Andriaus Marcinkevičiaus knygoje,* remiantis išlikusių archyvinių dokumentų ir kitų šaltinių duomenimis bei istoriografija, pateikiama rusų socialinės padėties Lietuvoje 1918–1940 m. analizė. Pastarasis tyrimo prioritetas leido autoriams iš nūdienos socialinių aktualijų perspektyvos interpretuoti atrodytų gerai žinomus istorinius faktus ir procesus. Sykiu šioje knygoje, pripažįstant ligšiolinių kultūrologinių ir religinių (sentikių ir stačiatikių) tyrimų pasiekimus, išplečiama rusų tyrimų problematikos samprata istoriniu ir sociologiniu lygmeniu. Svarbiausi tokios plėtotės akcentai – išskirtinis dėmesys rusų Lietuvoje 1918–1940 m. socialiniams lūkesčiams, nuostatoms ir įgūdžiams, taip pat rusų segmentų savitarpio ryšių ir sąveikos su lietuvių visuomene pobūdžiui. Juolab, kad panašios problemos, kaip etninių mažumų ir etninės daugumos sąveika, etninė tolerancija ir diskriminacija, pilietiško sklaido, etninių mažumų kultūrinis tapatumas ir socialinės adaptacijos eiga, gali būti ne tik šiuolaikinės Lietuvos visuomenės tyrimų objektai. Ši knyga taip pat gali būti pravarti iki šiol egzistuojančių Lietuvos visuomenėje stereotipų ar ideologinių konstrukto apie rusus pagrįstumo revizijai. Be to, rusų socialinė padėtis Lietuvoje

vertinama platesniu geografiniu lygmeniu, lyginant su rusų situacija kaimyninėse Baltijos valstybėse ir stambiuose Europos rusų emigrantų židiniuose (Vokietija, Prancūzija, Čekoslovakija). Knyga parengta Socialinių tyrimų instituto (nuo 2010 m. – Lietuvos socialinių tyrimų centras) Etninių tyrimų centre. Ją sudaro įvadas, 5 skyriai, baigiamieji apibendrinimai ir įvairūs priedai (lentelės, diagramos, paveikslėliai ir fotografijos).

Knygoje analizuojami ne tik svarbiausi statistiniai duomenys apie rusus, tačiau ir jų skaičių bei pasiskirstymą šalyje lėmę veiksniai, etninių ir konfesinių kategorijų konstravimo Lietuvos gyventojų surašymuose ypatumai. Šie surašymai traktuojami kaip politinis konstruktas, iš dalies atspindintis, kokiais kriterijais surašymo vykdytojai formavo rusų ir visos Lietuvos visuomenės vaizdinį. Knygoje taip pat pateikiama rusų pasiskirstymo pagal darbinės veiklos sritis apybraiža. Lyginami rusų ir kitų etninių grupių užimtumo rodikliai bei atskleidžiami svarbiausi veiksniai, lėmę rusų integracijos į Lietuvos darbo rinką sėkmes ir nesėkmes. Atskirai analizuojama rusų pradinių mokyklų tinklo ir Kauno rusų gimnazijos raida. Ypač išsamiai aptariamos šių mokyklo įstaigų ir rusų visuomenės veikėjų pastangos formuojant jaunosios kartos kultūrinį ir pilietinį tapatumą, inte-

gracijos į Lietuvos visuomenę viziją. Knygoje daug dėmesio teikiama rusų visuomeninių organizacijų tinklui (1920–1940), išskiriant esminius socialinius interesus, kurie skatino rusus vystyti kolektyvinę veiklą. Keliamas klausimas, ar šios organizacijos tapo efektyviu instrumentu sutelkti rusų mažumą ir stiprinti sąveiką su lietuvių visuomene bei kitomis etninėmis mažumomis. Galiausiai knygoje, remiantis nūdienos sociologinėmis sampratomis, apibūdinamos rusų socialinės adaptacijos aptariamo laikotarpio Lietuvoje variacijos. Ypatingai akcentuojama etnokultūrinio tapatumo ir socialinio statuso santykio reikšmė individų ar jų grupių socialinės adaptacijos tipo formavimuisi. Nuo šio santykio smarkiai priklauso, kokiam iš tipų (integracijai, asimiliacijai, marginalizacijai ar separatizmui) visuomenėje susiklosto palankesnės prielaidos.

Knyga skirta ne tik akademinėi bendruomenei ir studentams, bet ir visiems, besidomintiems Lietuvos etninių mažumų praeitimi, rusų ir lietuvių santykių istorija iki 1940 m.

*Kasatkina N., Marcinkevičius A. Rusai Lietuvos Respublikos visuomenėje 1918-1940 m. Istorinės retrospektyvos konstravimas. Vilnius, Socialinių tyrimų institutas, Eugrimas, 2009, 359 p., iliustr., bibliogr.: p. 340-351, santrauka anglų k.: 284-313. Asmenvardžių rodyklė: p. 352-359.

Lietuvos totorių kultūros paminklas

XVII a. susiklosčiusi totorių rankraštinė tradicija, sudaranti išskirtinį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės palikimo bruožą, pastaraisiais metais sulaukia vis didesnio ne tik įvairių šalių mokslininkų, bet ir platesnės tarptautinės visuomenės dėmesio. Į arabų, turkų, baltarusių ir lenkų kalbomis, bet arabiškais rašmenimis rašytus rankraščius (kitabus, chamailus, tefsirus

bei tedžvidus) specialistai atkreipė dėmesį jau XIX amžiaus viduryje. Tačiau išsamios ir kryptingos studijos prasidėjo tik XX a. antrojoje pusėje, profesoriui Antonui Antonovičiui išleidus monografiją „Baltarusiški tekstai, rašyti arabiškais rašmenimis, ir jų grafinė-ortografinė sistema“ („Белорусские тексты, писанные арабским письмом, и их графико-

орфографическая система“, 1968). Pajudinus turtingus Rytų kultūros klodus, imtasi (Galina Miškinienė, Andrzejus Drozd, Czesławas Łapiczius, Paulius Suteris) grafinės, tekstologinės ir teminės rankraščių analizės.

Vis dėlto šios studijos yra nepakankamos, nes absoliučios archyvuose saugomų rankraščių daugumos turinys, grafiniai, literatūrologiniai,

kalbiniai, religiniai ir kultūriniai bruožai menkai žinomi net šios srities specialistams. Iki šiol iš arabiškų rašmenų transkribuotų ir visos apimties tekstų paskelbti vos keli totoriški rankraštiniai šaltiniai.

Galina Miškinienė kartu su savo magistrantėmis Sigita Namavičiūte ir Jekaterina Pokrovskaja ėmėsi tirti vieną iš seniausių Lietuvos totorių rankraščių – Ivano Luckevičiaus knytą (XVIII a. pirmoji pusė). Būtent nuo jo atradimo XX a. pradžioje Keturiasdešimt Totorių kaime ir susidomėta šiuo rankraščiu. Apie šį knytą vietos ir užsienio spaudoje buvo paskelbta keletas straipsnių. Kaip rankraščio turinį iliustruojančių pavyzdžių kiekviename iš šių straipsnių yra publikuota trumpų transliteruoto teksto fragmentų. Visas rankraščio tekstas iki šiol nebuvo spausdintas. I. Luckevičiaus kitabe įrašas balta-

rusių kalba leidžia daryti prielaidą, kad šis rankraštis buvo sudarytas dar nepasibaigus totorių kalbos asimiliacijos procesui. Tuo metu jau buvo totorių, kurie nebemokėjo savo kalbos, bet puikiai kalbėjo baltarusiškai. Todėl rankraščio kultūrinė vertė ir svarba padidėja ne tik specialistams, bet ir besidomintiems šiuo rankraščiu.

Surašyto trimis, o kartais ir keturiomis kalbomis rankraščio turinys yra sunkiai suprantamas, todėl, be

išsamių teksto komentarų, jis dar išverstas į lietuvių bei rusų kalbas.

Susidomėjimas Lietuvos totorių raštija didėja, tačiau visas minėtų paminklų publikavimas – vis dar sunkiai įgyvendinamas uždavinys, nes tam reikia slavistų, arabistų ir tiurkologų suvienytų pastangų. Todėl šio rankraščio tekstų publikacija bus svarbi ne tik įvairių šalių mokslininkams, bet visų pirma – pačios Lietuvos visuomenei, nes tokio pobūdžio leidiniai yra svarūs įnašas į Lietuvos kultūrą.

Ivanas Luckevičius (Luckevič Ivan) gimė 1881 m. birželio 9 d. Šiauliuose, mirė 1919 m. rugpjūčio 20 d. Zakopaneje (Lenkija). Istorikas, archeologas, bibliofilas, rankraštinių ir spaudos paveldo darbuotojas.

Studijavo Maskvos archeologijos institute ir Peterburgo universitete. Buvo vienas iš iniciatorių steigiant

Vilniaus baltarusių visuomenines organizacijas, mokyklas, periodinius leidinius. Turėjo surinkęs didžiulę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės rankraščių ir spaudos paminklų kolekciją. Ji ir archeologinių ekspedicijų eksponatai tapo 1921 m. Vilniuje įsteigto Baltarusių muziejaus, pavadinto jo vardu, pagrindu

Miniatiūrose – Lietuvos vardo tūkstantmečio tema

Balandžio 15 d. Tautinių bendrijų namuose atidaryta ekslibrisų paroda, skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Joje buvo eksponuojama dalis darbų iš XVI tarptautinės Vilniaus ekslibrisų bienalės, skirtos šiai datai.

Nenorėdami apriboti kūrėjų pasirinkimo laisvės, parodos rengėjai suteikė jiems galimybę eksponuoti ir su šia data nesusijusių kūrinių, tačiau buvo siūloma bent po vieną ekslibrisą dedikuoti šiai sukakčiai. Malonu pastebėti,

kad beveik visi parodoje dalyvaujantys menininkai įvertino įvykio

svarbą ir pateikė įdomių darbų. Juose užfiksuoti istoriniai mūsų valstybės įvykiai, datos, nusipelnę kultūros, meno veikėjai, istorinės asmenybės.

Vilniaus ekslibrisų bienalei buvo pateikta pusantro šimto miniatiūrinio žanro piešinių, kuriuos sukūrė 34 dailininkai iš vienuolikos šalių. Savo darbus į parodą atsiuntė dailininkai iš Lietuvos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Italijos, Argentinos, Moldovos ir kitų kraštų.

Vilniaus ekslibrisų bienalė rengiama nuo 1977 m. Lietuvos tūkstantmečio jubiliejui skirta paroda buvo 16-oji.

TBN inf.

Grigori Bosenko (Moldova)

Valerijonas Jucys (Lietuva)

Valerio Mezzetti (Italija)

Claudio Lara (Argentina)

Imants Ozoliņš (Latvija)

Juliusz Szczęśny Batura (Lenkija)

Tautinės mažumos Lenkijoje

Gyventojų skaičius Lenkijoje – 38,7 mln. Tautinė sudėtis atrodo taip: lenkai sudaro 98,5 proc., ukrainiečiai – 0,6 proc., vokiečiai – 0,5 proc., kiti – 0,4 proc.

Nuo 1989 m. Lenkijos valstybė vykdo naują politiką tautinių mažumų atžvilgiu, ypač tų mažumų, kurios pripažintos vietinėmis arba seniai čia apsigyvenusiomis. Tai baltarusiai, čekai, lietuviai, vokiečiai, slovakai, ukrainiečiai, lemukai (pastarieji vienu atveju laiko save atskira tauta, kitu atveju – etnine ukrainiečių tautos grupe). Šimtmečiais Lenkijoje gyvena romai ir žydai. Tą patį galima pasakyti apie karaimų, armėnų ir totorių palikuonis.

Lietuvoje, be abejo, daug kas yra girdėjęs apie Lenkijoje gyvenančius kašubus. Kašubai nėra nei tautinė, nei etninė mažuma. Pagal Lenkijos tauti-

nių mažumų įstatymą jie priskiriami prie bendruomenių, vartojančių kasdieniame gyvenime regioninę kalbą.

Atskirą grupę sudaro sentikiai. Dešimtmečiais Lenkijoje gyvena ir rusų politinių emigrantų palikuonys. Kartu su jais beveik pusę amžiaus – graikai ir makedoniečiai – politiniai pabėgėliai ir jų palikuonys.

Lenkijos Respublikos Konstitucijos 35 straipsnis garantuoja Lenkijos piliečiams, priklausantiems tautinėms ir etninėms mažumoms, laisvai puoselėti bei saugoti kalbą, kultūrą, papročius ir tradicijas.

Nuo 2005 m. Lenkijoje įsigaliojo Tautinių mažumų įstatymas.

Lenkijoje tautinės mažumos gali laisvai vienytis. Tai garantuoja Visuomeninių susivienijimų įstatymas. Yra užregistruota apie 120 tokių susivienijimų.

Institucijos, atsakingos už valstybines ir municipalines mokyklas, privalo tautinėms mažumoms užtikrinti teisę mokytis gimtąja kalba arba gimtosios kalbos papildomai (klasės, tarpklasines grupės). Yra mokyklų ir klasių, kuriose mokoma dviem kalbomis.

Kultūros ir tautinio paveldo ministerijoje yra Tautinių mažumų kultūros departamentas, kuris palaiko tamprius ryšius su šių mažumų kultūriniais-visuomeniniais susivienijimais.

Lenkijoje vyksta tautinių mažumų meno ansamblių apžiūros „Kultūrų bendrumas“, tarptautiniai romų ansamblių, sakralinės muzikos festivaliai ir kt.

Šalyje leidžiami periodiniai leidiniai baltarusių, jidiš, lietuvių, vokiečių, romų, slovakų, ukrainiečių, lemukų kalbomis.

SUMMARY

In the Parliament. The Human Rights Committee of the Lithuanian Parliament decided it would not deliberate the possibility to use nationality record in personal documents again. Nationality records are being abandoned in documents all over Europe. Constitutional doctrine speaks of civic and not ethnic nationality. Furthermore, legislative system of the European Union treats indication of ethnic origin as a discriminatory act. Nationality record was abandoned in passports from 2003.

New Programme for Integration of the Romani People Will Be Prepared. The Government has cancelled the resolution of 26 March 2008 On Approval of the Programme of Integration of the Romani People to Lithuanian Society for 2008-2010. The programme was intended to assure complete integration of

Romani persons to Lithuanian society, to reduce social exclusion, to develop and protect ethnic identity of the Romani, and to promote public tolerance and confidence. Most of the measures of the Programme were implemented, but some goals were not achieved due to lack of funds. The Ministry of Culture was assigned to prepare and, in order of the Minister of Culture, to approve the Programme of Integration of the Romani People into Lithuanian Society for 2010-2012.

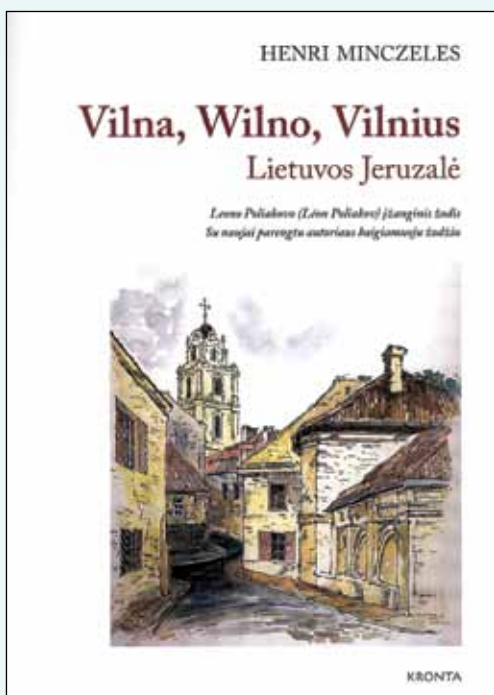
J. Rumša. At First a Korean Woman Felt in Lithuania Like in the Moon. Ela Kim lives in Vilnius for over forty years. Presently in addition to her direct work Ela is the chairperson of the Korean Community 'Choson'. Ela tells about her initial impressions after settling in Lithuania, activities of the Community, and customs of the Koreans.

J. Rumša. The 18th Festival of Musically Apt Children and Youth Took Place with the Sign of F. Chopin. In the

Polish Palace of Culture in Vilnius, the 18th festival of musically apt children and youth, as organised by the head of the St. Moniuszko Polish Cultural Centre in Lithuania Apolonija Skakovska, took place.

L. Bartkienė. What Does It Mean to Live in a Mixed Family: a Gift of Fate or Additional Problems? Sandra is a third-year student in Department of Economics of Vilnius University. She grew up in mixed family: her father Oleg Čebanas is a Moldavian and her mother Violeta – a Lithuanian. Sandra has an elder sister Kamilė, who studies in third form of Vilnius Gabijos Gymnasium. From her early days the girl participates in cultural activity of 'Dačija' Community: she used to sing in 'Florica' ensemble, 'Basarabia' choir, and together with her sister she took part in ethnic minorities' Sunday school festivals. Sandra shares her thoughts about living in a mixed family.

Naujos knygos

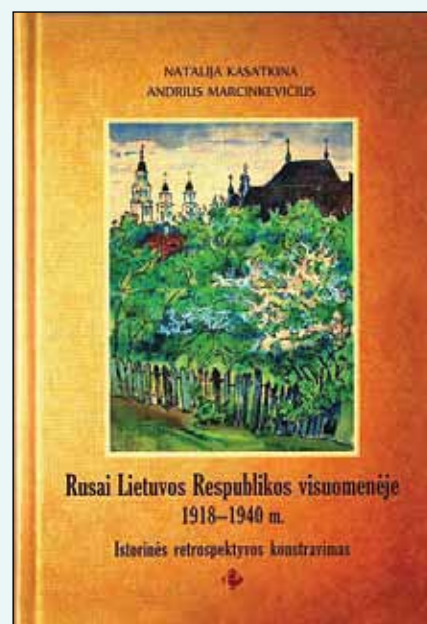

Vilna, Wilno, Vilnius. Lietuvos Jeruzalė. Henri Minczeles. Iš prancūzų kalbos vertė Inga Manelytė. Leono Poliakovo įžanginis žodis. Vilnius, Kronta, 2010, 446 p., žml. Tiražas 1000 egz.

Žydų kilmės prancūzų istorikas, aprėpdamas platų istorinį kontekstą – nuo lenkmečio iki XX a. pabaigos, pateikia socialinę-psichologinę Vilniaus žydų santykių su daugiataute miesto bendruomene analizę, atskleidžia litvako psichologijos genezę, aprašo tragišką Vilniaus geto gyvenimo, taip pat ir kultūrinio, panoramą, kelia litvakų kultūros išlikimo ir likimo klausimą.

Rusai Lietuvos Respublikos visuomenėje 1918-1940 m. Istorinės retrospektyvos konstravimas. Natalija Kasatkina, Andrius Marcinkevičius. Socialinių tyrimų institutas. Vilnius, Eugrimas, 2009, 359 p., iliustr., port. Santr. angl. Tiražas 500 egz.

p. 18

Penkeri metai su Rytų Lietuva. Alfonsas Kairys. Vilnius, Homo liber, 2010, 167 p., iliustr. Tiražas 500 egz.

Pedagogo, kalbininko, daug metų paskyrusio daugia-tautės Rytų Lietuvos švietimui ir pilietiškumui ugdyti, knyga apie švietimą ir kultūrą Rytų Lietuvoje 2005-2009 m.

p. 14

Ivano Luckevičiaus kitabas – Lietuvos totorių kultūros paminklas. *Китаб Ивана Луцкевича – памятник народной культуры литовских татар.* Lietuvių kalbos institutas. Parengė Galina Miškinienė. Pirminė teksto transliteracija: Sigita Namavičiūtė, arabiškų intarpų transliteracija: Jekaterina Pokrovskaja, turkiškų intarpų transliteracija: Hüseyin Dargut. Vilnius, Lietuvių kalbos institutas, 2009. Vilnius, Logotipas. 799 p., faks. Dalis gretut. teksto liet., rus. Santr. angl. Tiražas 300 egz.

p. 18

Balandžio 15 d. Tautinių bendrijų namuose atidaryta ekslibrisų paroda, skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. Joje buvo eksponuojama dalis darbų iš XVI tarptautinės Vilniaus ekslibrisų bienalės, skirtos šiai datai.

Turi apie ką pakalbėti miniatiūrinio žanro mėgėjai ir žinovai: Tautinių bendrijų namų vyr. specialistė, parodos kuratorė Edita Ratkuvienė, Lietuvos dailininkų sąjungos narys Valerijonas Jucys ir Lietuvos azerbaidžaniečių bendrijos pirmininkas, Tautinių bendrijų tarybos pirmininkas Mahiras Gamzajevas.

p. 19

Gegužės 31 d. įvyko Tautinių bendrijų namų ir Lietuvos moldavų-rumunų kultūros bendrijos „Dačija“ renginys „Lietuva – Moldova. Naujausios istorijos puslapiai. 1990-2010“. Prieš dvidešimt metų, 1990 m. gegužės 31 d. Moldova, tuo metu dar buvusi SSRS sudėtyje, pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Renginio metu veikė Moldovos periodinių leidinių, kuriuose buvo paskelbtas šios respublikos parlamento sprendimas dėl Lietuvos pripažinimo ir kita medžiaga, parodėlė.

p. 5

Tautinių bendrijų namuose baigėsi valstybinės kalbos kursai, kuriuose buvo mokoma lietuvių kalbos pagal valstybinės kalbos mokėjimo antros kategorijos reikalavimus. Penkiasdešimt dviejų valandų trukmės mokymus baigė keturiolika asmenų, registruotų Darbo biržoje.

Planuojama, kad šiais metais valstybinės kalbos kursuose Tautinių bendrijų namuose dar mokysis dvi klausytojų grupės.

Nuotraukoje: trečia iš kairės - mokytoja metodininkė Aušra Pakalkienė.

Vlado Uznevičiaus nuotraukos.